

SO SÁNH NGHỆ THUẬT LÀM GỐM CỔ TRUYỀN CỦA NGƯỜI CHĂM NINH THUẬN VÀ NGƯỜI CHU RU LÂM ĐỒNG

Châu Văn Huynh*

Tóm tắt: Người Chăm ở làng Bàu Trúc, tỉnh Ninh Thuận và người Chu Ru ở làng Krang Gọ, tỉnh Lâm Đồng có nghề làm gốm thủ công từ lâu đời và được lưu truyền cho đến ngày nay. Đây là loại gốm thủ công làm hoàn toàn bằng tay, không sử dụng bàn xoay, nung ở ngoài trời (nung lộ thiên) với nhiệt độ nung thấp. Để có được một sản phẩm gốm hoàn chỉnh phải trải qua nhiều công đoạn công phu và phức tạp, đòi hỏi nghệ nhân làm gốm có nhiều kinh nghiệm, tay nghề điêu luyện. Những sản phẩm gốm đơn giản, thô sơ, thế nhưng chúng đóng vai trò quan trọng trong đời sống văn hóa vật chất và tinh thần của cộng đồng, góp phần tạo nên diện mạo văn hóa truyền thống của tộc người. So sánh nghệ thuật làm gốm cổ truyền của người Chăm Ninh Thuận và người Chu Ru Lâm Đồng, bài viết trình bày về những nét tương đồng và khác biệt trong nghệ thuật làm gốm cổ truyền, qua một số đặc điểm: Nguyên liệu làm gốm, khâu làm đất, nhồi đất, kỹ thuật tạo dáng gốm, trang trí, chỉnh sửa...

Từ khóa: Gốm người Chăm Bàu Trúc Ninh Thuận, gốm người Chu Ru Krang Gọ Lâm Đồng, làng nghề truyền thống.

Châu Văn Huynh: Comparing the traditional pottery art of the Chăm Ninh Thuận people and the one of Chu Ru Lâm Đồng people

Chăm people in Bàu Trúc village, Ninh Thuận province and Chu Ru people in Krang Go village, Lâm Đồng province have a long-standing traditional craft of pottery making which and has been transmitted until now. People shaped ceramic manually without using a turntable and fired it in the open air (open-fired) with low firing temperature. A final ceramic product undergoes many complicated stages, which requires experienced and skilled ceramic artists.

Ceramic products are simple and rudimentary but play an important role in the material and spiritual cultural life of the community, contributing to the traditional cultural appearance of the ethnic group. Comparing the traditional pottery making art of the Chăm people in Ninh Thuận and the Chu Ru in Lâm Đồng, the paper described the similarities and differences in the traditional pottery making art in features of pottery materials, clay kneading, ceramic shaping techniques, decorating...

Keywords: Bàu Trúc Ninh Thuận Chăm pottery, Chu Ru Krang Go Lâm Đồng pottery, traditional craft village.

* Trung tâm Nghiên cứu Văn hoá Chăm Ninh Thuận.